

De heer [klager] heeft een klaagschrift ingediend gedateerd op [datum] 2020 ([datum] 2020). Hij klaagt over het besluit d.d. [datm] 2020 tot toediening van medicatie en tot opname op de HIC, van de zorgverantwoordelijke psychiater ter uitvoering van de verplichte zorg in het kader van de zorgmachtiging. De heer [klager] geeft aan dat hij niet psychotisch is, geen spuit had verwacht en hij daar veel nadelige bijwerkingen van heeft. De heer [klager] verzoekt tevens om toekenning van schadevergoeding. De klacht van de heer [klager] is aangevuld per schrijven van de patiëntenvertrouwenspersoon mevrouw [naam].

Ontvankelijkheid:

Klager is als cliënt van aangesloten zorgaanbieder GGz Breburg, klachtgerechtigd.

De klacht van de heer [klager] betreft art. 10 lid 3 van de Wvvgz en is ontvankelijk.

Het verzoek tot schadevergoeding betreft art.10.11 van de Wvvgz en is ontvankelijk.

De procedure:

De commissie, bestaande uit mevrouw mr. M. Timmermans, voorzitter, mevrouw R. Ramkisoen, psychiater–lid, en mevrouw L. van de Assum, lid, heeft kennis genomen van de door betrokkenen ingezonden brieven en notities en van de opgevraagde dossierstukken.

Vanwege de maatregelen in het kader van de Coronacrisis heeft de commissie afgezien van het houden van een hoorzitting.

De heer [klager] heeft in eerste instantie geen toestemming willen verlenen om zijn dossier in te zien, per mail van 6 april heeft hij alsnog toestemming gegeven. Mede door deze handelwijze heeft de behandeling van zijn klacht vertraging opgelopen.

De heer [klager] heeft zich bij het indienen van de klacht laten bij staan door de patiëntenvertrouwenspersoon mevrouw [naam]. Deze heeft een nadere schriftelijke toelichting op de klacht ingediend op 16 april.

De zorgaanbieder heeft een verweerschrift ingediend op 24 april opgesteld door psychiater mevrouw [naam].

Op het verzoek om schorsing van het bestreden besluit heeft de commissie een separate beslissing genomen op 20 april 2020.

Zijdens klager is, samengevat, naar voren gebracht:

De heer [klager] is het niet eens met de beslissing tot opname in de accommodatie, met de beperking van zijn bewegingsvrijheid door opname in de gesloten afdeling en met de toediening van depotmedicatie. Concreet licht hij dit als volgt toe.

- (a) Dat er volgens de heer [klager] geen sprake is van ernstig nadeel voortvloeiend uit een psychische stoornis en dat hij niet psychotisch is.
- (b) Dat er onjuistheden in het dossier staan, hij heeft namelijk nooit beweerd dat er songteksten van hem zijn gestolen, er zijn teksten over hem geschreven; dat zijn huisgenoten bang van hem zijn klopt ook niet.
- (c) Dat de maatschappelijk teloorgang juist het gevolg is van de opnames.
- (d) Dat de heer [klager] niet begrijpt dat de geneesheer directeur eens is met mevrouw [naam] zonder hem ook te horen.
- (e) Dat de heer [klager] niet in gelegenheid is gesteld om voorafgaand aan de toediening verzet te organiseren, terwijl hij wel meteen aangegeven had dat hij een klacht wilde indienen met hulp van de patiëntenvertrouwenspersoon. De toelichting op de Wvggz vermeldt dat door het vooroverleg waarin de zorgverantwoordelijke zijn overwegingen kan delen, betrokkene beter voorbereid is en bijvoorbeeld een beroep kan doen op de patiëntenvertrouwenspersoon. Er was geen dringende reden om de beklagmogelijkheid niet af te wachten; de heer [klager] nam immers orale medicatie en de argumenten van de behandelaar betreffen geen onhoudbare situatie in de kliniek maar de situatie ná ontslag.
- (f) Dat klager steeds duidelijk heeft aangegeven geen depot te willen en dit ook in zijn zorgkaart is opgenomen.

Zijdens klager wordt geconcludeerd dat de heer [klager] in de gelegenheid had moeten worden gesteld om eerst zijn klacht aan de klachtencommissie voor te leggen en dat de klacht van de heer [klager] gegrond dient te worden verklaard.

Zijdens de zorgverlener is, kortgezegd, ingebracht:

- Dat de heer [klager] al in augustus 2019 werd opgenomen met een psychotisch toestandsbeeld en na behandeling en al langere tijd ambulante behandeling bij het VIP-team.

- Dat zijn voorwaardelijke machtiging is geconverteerd in een voorlopige machtiging in februari 2020 omdat hij zich niet hield aan de voorwaarden van contact met het VIP-team en inname van anti-psychotische medicatie.
- Dat gedurende deze laatste opname verschillende keren met de heer [klager] is gesproken over depotmedicatie omdat de ervaring heeft geleerd dat hij stopt met orale medicatie als hij met ontslag is en ook nu aangeeft dat weer te zullen doen. De heer [klager] blijft ook stellig in zijn weigering om depots te accepteren.
- Dat hij in het verleden reeds twee keer is ingesteld op Invega met positief resultaat. Dat nu aripiprazol is voorgeschreven omdat hij dat oraal neemt zonder zichtbare bijwerkingen.
- Dat, gezien het feit dat hij aangeeft te zullen stoppen met orale medicatie zodra hij met ontslag is, er geen minder ingrijpend alternatief is dan depotmedicatie.
- Dat antipsychoticum bewezen effectief is bij het behandelen van psychoses en dat in het verleden gebleken is dat antipsychoticum doelmatig was bij de heer [klager].
- En verder: "Op [datum] 2020 werd er een zorgmachtiging afgegeven door de rechter. Inmiddels was hij dus een maand opgenomen op de HIC en bleef hij een antipsychoticum in depotvorm stelselmatig weigeren. Hij was hier zo stellig in dat de verwachting niet was dat hij binnen afzienbare tijd van mening zou veranderen. Om te voorkomen dat opname onnodig lang zou gaan duren (patiënt wil niet opgenomen zijn) en om te voorkomen de maatschappelijke teloorgang zou verergeren door de opname (patiënt werkt niet tijdens opname) werd besloten te starten met verplichte zorg (opname accommodatie, inperken bewegingsvrijheid (opname gesloten afdeling) en medicatie in depotvorm). De rechter had immers getoetst en besloten dat deze vormen van verplichte zorg toegepast kunnen worden. Aangezien patiënt eerder hele nare bijwerkingen had gehad op Xeplion en hij inmiddels oraal aripiprazol slikte waar geen duidelijke bijwerkingen op gezien werden werd besloten hem aripiprazol 400mg/4weken te geven. Op deze manier hebben we toch getracht met hem mee te denken in zijn angst voor een depot."

Het oordeel van de commissie:

Op grond van de ingebrachte stukken zijnde, het klaagschrift, de daarop gevolgde toelichting van de patiëntenvertrouwenspersoon, het schriftelijke

verweer zijdens de instelling en onderdelen van het patiëntendossier overweegt de commissie als volgt.

De commissie stelt vast dat de heer [klager] op 26 februari 2020 in de accommodatie werd opgenomen op grond van een omzetting van de voorwaardelijke machtiging in een voorlopige machtiging (Wet Bopz). Per [datum] 2020 heeft de rechtbank een beschikking strekkend tot verlening van een zorgmachtiging afgegeven geldig tot 23 september 2020.

Hierbij heeft de rechtbank overwogen dat de heer [klager] lijdt aan een psychische stoornis in de vorm van schizofreniespectrum en andere psychotische stoornissen. Ook heeft de rechtbank geoordeeld dat de stoornissen leiden tot ernstig nadeel in de vorm van maatschappelijk teloorgang omdat zijn waanideeën hem zodanig belasten dat hij zichzelf onvoldoende staande kan houden in het normale leven.

De commissie stelt vast dat de toegepaste vormen van verplichte zorg onderdeel uitmaken van de maatregelen die volgens de rechtbank getroffen mogen worden. Te weten toediening van medicatie en beperking van de bewegingsvrijheid.

Ad (a). De heer [klager] klaagt over het feit dat hij niet correct is gediagnosticeerd (hij zou niet psychotisch zijn) en dat er geen sprake was van ernstig nadeel. De commissie overweegt dat door de rechtbank (een uiterst recente) beoordeling was gegeven over de stoornissen van klager en over het ernstig nadeel dat aanwezig was. De vaststelling van de rechtbank is bevestigd door de zorgverantwoordelijke en is ook in lijn met eerdere beoordelingen gedurende het langdurend zorgtraject van de heer [klager].

Ad (b). Voor zover de heer [klager] klaagt over onjuistheden in het dossier (hij verwijst daarbij naar de weergave van zijn conflict met de muziekindustrie en de angst bij zijn huisgenoten), overweegt de commissie dat zij niet kan nagaan of zijn uitleg over zijn problemen met de muziekindustrie correct zijn weergegeven en ook niet in hoeverre zijn huisgenoten bang voor hem zijn. Voor de beoordeling van de vraag of de verplichte zorg conform de wettelijke normen is toegepast, is dit echter niet bepalend.

Ad (c). De commissie acht het tevens niet aannemelijk dat de opname in de accommodatie de oorzaak is van het aanwezig gevaar van maatschappelijk teloorgaan. Zowel uit de beschikking van de rechtbank als uit de schriftelijke

verklaring en aantekeningen van de behandelaar blijkt van een oorzaak gelegen in zijn psychische stoornis.

Ad (d). Voor wat betreft de klacht van de heer [klager] dat de geneesheer directeur snel akkoord is gegaan met de beslissing van de zorgverantwoordelijke zonder met hem zelf te spreken, overweegt de commissie dat de Wvggz, de bevoegdheid en verantwoordelijkheid tot het nemen van een beslissing over het toepassen van verplichte zorg, bij de zorgverantwoordelijke behandelaar legt. Instemming van de geneesheer directeur is slechts aan de orde indien de zorgverantwoordelijke geen psychiater is.

Ad (e). De commissie is van oordeel dat nu de genomen uitvoeringsbesluiten binnen de vormen van verplichte zorg vallen die door de rechtbank zijn toegestaan, er geen verplichting rust op de zorgverantwoordelijke om het organiseren van verzet en het doorlopen van een klachtprocedure af te wachten. De rechtbank heeft op [datum] expliciet geoordeeld omtrent het voldaan zijn aan de wettelijke normen en doelen voor het mogen verlenen van verplichte zorg. Alvorens over te gaan tot het nemen van uitvoeringsbesluiten binnen de door de rechtbank gegeven opties, heeft mevrouw [naam] klager gezien en met hem overlegd. Daarmee heeft zij de meest actuele gesteldheid van klager beoordeeld en (zoals blijkt uit haar notities) vastgesteld dat hij vasthoudt aan zijn weigering blijft om vrijwillig depotmedicatie te accepteren. De voorgeschreven normen en doelen waaraan een besluit tot concrete toepassing van verplichte zorg moet voldoen zijn door de zorgverantwoordelijke genoteerd in het schriftelijk besluit en terug te vinden in het dossier als dagrapportage.

Ad (f). De heer [klager] klaagt ook over het feit dat gekozen is voor medicatie door middel van een depot, terwijl hij duidelijk is in zijn afwijzing daarvan en dit ook opgenomen is in zijn zorgkaart. De commissie overweegt hierbij dat voldoende is komen vast te staan dat er eerder meermaals is getracht om tot effectieve behandeling te komen met orale medicatie en dat de heer [klager] niet in staat is tot medicatietrouw na ontslag. De heer [klager] geeft ook zelf duidelijk aan dat hij met orale inname zal stoppen. Depotmedicatie is aldus noodzakelijk en proportioneel. De effectiviteit van antipsychoticum bij de behandeling van psychoses staat in algemene zin afdoende vast. Mevrouw [naam] licht in haar verweer toe dat er begrip is voor zijn angst voor depot vanwege een nare ervaring in het verleden en dat gekozen is voor een middel dat tot nu toe geen bijwerkingen heeft gegeven bij klager. Ook in het feit dat gekozen is voor een frequentie van eens per 4

weken ziet de commissie een teken dat er rekening wordt gehouden met klagers afkeer van depotmedicatie.

In bovenstaande overwegingen ziet de commissie geen aanleiding om de klacht gegrond te verklaren.

Aanvullend heeft de commissie overwogen dat uit de dagrapportage blijkt dat mevrouw [naam] zich een oordeel gevormd over de wilsbekwaamheid van de heer [klager] en dit vastgelegd met datum en tijd in een dagrapport. De heer [klager] heeft spoedig een afschrift van het bestreden besluit gekregen samen met een informatieve brief van de geneesheer directeur ex. artikel 8.9 lid 3.

Zodat ook wat deze wettelijke vereisten betreft, de commissie geen aanleiding ziet om de klacht gegrond te verklaren.

Gezien al het bovenstaande concludeert de commissie dat de klacht van de heer [klager] ongegrond moet worden verklaard.

Schadevergoeding:

Nu de klacht van de heer [klager] ongegrond wordt verklaard, ziet de commissie geen reden om over te gaan tot schadevergoeding.

De beslissing:

De klacht van de heer [klager] is ongegrond.

Het verzoek van de heer [klager] om hem een schadevergoeding toe kennen wordt afgewezen.

Datum uitspraak : Tilburg, 30 april 2020

Datum verzending: Tilburg, xxx 2020